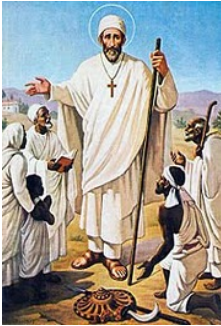

ዓመታዊ ብዓል ቅዱስ አቡነ ያዕቆብ ዩስጢኖስ

ሰኔ 18 (6/25/)

ቅ. አቡነ ያዕቆብ ፈታዊ ሓበሻ

ንባባት: ፩ቆሮ 3:16-ፍ፥ ፩ዮሐ 5:1-12፥ ግ.ሐ.11:7-18፥ ማቴ 10:28-ፍ
ምስባክ: ጻድቅስ ከመ በቀልት ይፈሪ ወይበዝን ከመ ዘግባ ዘሊባናስ ትኩላን እምንቱ ውስተ በተ እግዚአብሔር።

ቅ. አቡነ ያዕቆብ 9 ጥቅምቲ 1800 ዓ.ም. አብ ቅ. ፈለ ጥቓ ናፖሊ ዓዲ ጣልያን ተወሊዱ። ብ1818 አብ ማሕበር ላዛሪስት አተዉ። ብ1824 መዓርገ ክህነት ተቐበሉ። ን15 ዓመትአብ ማሕበሮም አብ መዕበያን ከምኡ ሓዋርያዊ አገልግሎት አብ ደቡብ ጣልያን እናሰርሑ አሕለፉ።

ርእስ ሊቃነ ጎርጎዮስ 16 ብ1839 ናይ ምድረ ሓበሻ ሓዋርያዊ መስተናብር ኢሎም ሸሞሞ። ብ1849 አብ ባጽዕ መዓርገ ጽጵስና ብአቡነ ማትያስ ተቐቢሎም። ብ1851 ዓ.ም. አብ ዓሊተና ከም መጀመርያ ሓዋርያዊ ምስሌነ ንአባ ገብረ ሚካኤል ክህነት ሂቦም። ብጥሪ 31 ንሓላይ እናተመልሱ እንከለዉ ብ1860 ዓ.ም. አብ ዓሎገደ አብ ዝተባህለ ቦታ ዓሪፎም።

አብ ታሪክ ክርስትና ሃገርነ ብፍላይ ካቶሊካዊ እምነት ብዝርከኑ እንተ ረኤና ክንፈልጦ ዘሎና ክርስትና አብ ሃገርና ቅድሚ ክርስትያን አብ ተዋህዶ ካቶሊክ ኢልና ምፍልላይና፥ ብዕሊ አብ ራብዓይ ዘመን ብአቡነ ፍረምናጦስ ብ330 ዓ.ም. ቅዱስ አትናቴዎስ አብ አለክሳንድርያ ፓትርያርክ እንከለዉ ድሕሪ ፩ይ ጉባኤ ንቅያ እዩ አትዩ። አብ ግ.ሐ. 8 ዘሎ እቲ ፍሊጶስ ዘጠመቐ አብ ከባቢ ሃገርና ከም ዝኾነ እዚ ኸአ ክርስትና ካብ መጀመርያ አብ ሃገርና ከምዝአቶ ክሕብር ይኸእል፥ ብሓቂ ክንርእዮ እንከሎና እዚ ፊሊጶስ ዘጠመቐ ናይ ህንደኪ ንግሥቲ ናይ ገንዘብ ሓላፊ ካብዚ ሕጂ ሱዳን ኢልና እንሰምዮ እዩ። ግን ምስኡ ዝኸይድ አብቲ እዋን ዳርጋ ኩሉ ምስራቓዊ ክፍሊ አፍሪቃ ብፍላይ ሃገርና ኢትዮጵያ ተባሂሉ ይፍለጥ ነሩ በዚ ኢና ንሃገርና እውን ከመልክት ይኸእል እዩ ክንብል እንኸእል። ብዝኾነ ሃገርና ካብትን አቐዲመን ክርስትና ዝአተወን ከም ዝኾነት ዘጠራጥር የለን፥ ርግጽነቱ ብዘይፍለጥ ቅ. ማቴዎስ፥ ቅ. ቶማስ አብ ሃገርና ከም ዝሰበኹ ዝንገር ትውፊት እውን አሎ እዩ።

፱ቱ ሮማውያን ቅዱሳን ዝተባህሉ ንክርስትና ሃገርና ብሰፊሕ ከም ዝዝርጋሕ ዝገብሩ እዮም። እዞም ፱ቱ ቅዱስና ካበይ ዝመጽኡ እንታዎት እዮም ኢልና እንተ ሓተትና፥ ገለ ጸሓፍቲ ካብ ሮማ ዝመጽኡ እዮም በዚ ኸአ ሮማውያን ተባሂሎም ዝብሉ አለዉ። ገለ ኸአ ካብ ሶርያ ግን ካብ ግዝአት ሮማ ዝመጽኡ ንክርስትና ብዝያዳ ዘስፋሕፍሑ ቅዱሳን እዮም ዝብሉ አለዉ። እዚአም ፱ቱ ቅዱሳን እውን አብ ክርስትና ብፍላይ አብ መንጎ ሮማን ቁስጥንጥንያን ሓድነት እንከሎ እዮም መጺአም። ሕማቕ አጋጣሚ ኮይኑ አብ መንጎ ምስራቕን ምዕራብን ፍልላይ እናዓበየ ምስ ከደ ክርስትና ሃገርና እውን ካብ ሮማዊት ቤተ ክርስትያን እናተፈለ መጺኡ ቤተ ክርስትያን አለክሳንድርያ ምስ ሮማዊት ካቶሊካዊት ቤተ ክርስትያን ዝኾነ ርክብ ከይግበር አትሪራ ዓጽያቶ። ንዘመናት አብ ሃገርና ዝነበረ ክርስትና ቅድሚ ምፍልላይ ዝነበረ እምነትን ባህልን እዩ ዝኸተል ነሩ እንተ ኾነ ቤተ ክርስትያን አለክሳንድርያ ስለ ዝግንተቶ ምስ ሮማ ርክብ አይነበሮን በዚ ኸአ ባህልን እምነትን አለክሳንድርያዊት ቤተ ክርስትያን እናዓበየ ኸይዱ። ብዙሓት መነኮሳን ንንግደት አለክሳንድርያ ከምኡ ቅድስቲ ሃገር ዝኸዱ ዝነበሩ ንመንበረ ሮሜ እውን ክንሳለም ኢሎም ይኸዱ

ከምዝነበሩ ታሪኽ ብግሉጽ ይነግር። ነቲ ኣብ መንጎ ሮማን ቤተ ክርስቲያን ሃገርናን ኦቋሪጹ ዝነበረ ከም ብሓድስ ክቕጽል ኣብ ዝተፈላለዩ እውን ዝተፈላለዩ ምስዮናውያን ብፍላይ ደመኒካውያን ፍራንቶስካውያን ገለ ብሱዳን ገለ ከኣ ብምጽዋዕ ኣብ ሃገርና ክኣትዉ ይፍትኑ ከም ዝነበሩ ታሪኽ ይነግር።

ብ16 ክፍለ ዘመን ኢየሱሳውያን ዕዉት ስብከተ ወንጌል ኣካይዶም ክሳብ ንጉሥ ኢትዮጵያ ዝነበረ ሱስንዮስ ዝተባህለ ኣብ ካቶሊካዊ እምነት ኣሚኑ፤ ግን ነውሕ ከይጸንሐ መይቱ ድሕሪኡ ዝመጸ ፋሲልደስ ዝተባህለ ወዱ ንግስነት ምስ ሓዘ ምስ ቤተ ክህነት ተሰማሚዑ ንኹሎም ካቶሊካውያን ንዝቕተል ቀቲሉ ኣብ ተዋህዶ እምነት ዝመለሰ መሊሱ ካብኡ ንድጋር ብሕጊ ኣብ ኢትዮጵያ ካቶሊካዊ እምነት ከይኣቱ ተኸልኪሉ እዚ ግን ነቶም ብብእዋኑ ንተሓድሶ ካቶሊካዊ እምነት ዝመጽኡ ዝነበሩ ክግግቶም ኣይከኣለን። ብዙሓት ምስዮናውያን ካብ ዝተፈላለዩ ሃገራት እናመጹ ካቶሊካዊ እምነት ይሰብኩ ነሮም።

ቅዱስ ኣቡነ ያዕቆብ ነቲ ከም ቁልዒ ዝጠፍእን ዝውላዕን ዝነበረ ካቶሊካዊ እምነት ብዝያዳ ከም ዝበርህን ከም ዝሰፍሕን ገሮም። ነዚ ክገብሩ ዘግዑቶም ቀንዲ ነገር።

- **ፍቕር ሓበሻ ነርዖም።** ካብ ዓዶም ንስብከተ ወንጌል ኣብ ምድሪ ሓበሻ ክብገሱ ከለዉ በቲ ብታሪኽ ዝፈልጥዎ ንባህልን ህዝብን ሓበሻ ፍቕሮም ብርቱዕ ነሩ። ካብቲ ሓደ ዝጽልይዎ ዝነበሩ ኣብ መገዲ ክጉዓዙ እንከለዉ ዝተፈላለዩ ሰብ ዝሰርሑን ባህሪ ዝፈጠሮ ጸገም ይጓነፎም ነሩ ነዚ ሓሊፎም ኣብ ህዝቢ ሓበሻ ከብጽሑም ብርቱዕ ጸሎት ይገብሩ ነሮም። ኣምላኽ ከኣ ጸሎቶም ሰሚዑ ኣስሚርሎም። ፍቕር ክሳብ ሞት እዩ ዘብጽሕ። “ፍቕር ሰሓቦ ለወልድ ወኣብጽሖ እስከ ለሞት”።
- **ሰባት ኣብ ሕይወቶም ሓቂ ክርእዩ ክኢሎም።** ቅ. ኣቡነ ያዕቆብ ኣብተን ቀዳሞት ዓመታት መለለይኦም ዝነበሩ ጸሎት፣ ትሕትናን ፍቕርን እየን። ብኹሉ ንሓበሻ መሲሎም፣ ኣለባብስኦም፣ ስርዓት ኣጸላልያኦም፣ ብምሉእ ንባህልን ቋንቋን ኣጽርዮም ኣብ ሓጺር ጊዜ ኣጽኒዖም። ኣብ ዕለታዊ ሕይወቶም ዝርኣ ዝነበረ ናይ ኣምላኽ ሰብ ከም ዝኾኑ እዩ፣ እዚ ንብዙሓት ክኣምንዎም ክኸተልዎም ኣኸኢልዎም። ሰባት ሎሚ ኣብ ሕይወተይ እንታይ ይርእዩ ክንብል ኣሎና። ደቂ ቅ. ኣቡነ ክንከውን ግብርና ፍቕርና ንኦም ዝመስልን ዘዘክርን ክኸውን ይግባእ።
- **ዘይሕለሉ ብዓል ራእዩ ሰብ እዮም ነሮም።** ኣብ ግዚኦም ምድሪ ሓበሻ “ዘመነ መስፍንቲ” ተባሂሉ ዝፍለጥ ኩሉ ራእሲ እዩ ዝብል ክገዝእ ኣብ ነነድሕዱ ዝዋግኣሉ ዝነበረ ዘመን ዘይቅሱን እዩ ነሩ። ንቅዱስ ኣቡነ ያዕቆብ ከኣ ኣብ ተልእክኦም ዓቢ ጸገም የውርደሎም ነሩ። ካብ ዓዲ ናብ ዓዲ ክሳደዱ እንከለዉ ተስፋ ቁርጻት ኣይነበሮምን ብእምነትን ብዓቢ ትብዓትን ይጉዓዙ ነሮም። ናይ ጎይትኦም ትምህርቲ ካብ ሓደ ዓዲ እንተ ኣስጎጉኹም ኣብቲ ካልእ ኪዱ ዝብል ኣሚኖም ዳርጋ ዓመት ቀሲኖም ዝተቐመጥዎ ዓዲ የላን። ህዝቢ ጽንዓቶምን ሓቅነቶምን ርእዩ ምስኣም ይጉዓዝ ነሩ። ንኣብነት ዘርኣ ክህነት ምስ ጀምሩ መጀመርያ ኣብ ጎልዓ ካብኡ ሓላይ፣ ኣኹሩ፣ ባጽዕ ኣብ መጨረሻ ኣብ ከረን ገረሞ። እዚ ኹሉ ኸገብሩ ግን ነገራት ኣብ መንጎ ሕይወትን ሞትን እዩ ነሩ።
- **ብሕይወቶም ዝርኣ ፍሪ ኣርእዮም፣ “ወእምፍሬሆም ተኣምርዎም”** ጎይታናን መድኃኒና ብፍሪኦም ክተልልይዎም ኢኹም ኢሉ ዝመሃረና ኣብ ሕይወት ቅዱስ ኣቡነ ያዕቆብ ተራእዩ። ኣብተን ውሑዳት ዓመታት ብስብከቶም ብዙሓት ካህናትን ተመሃሮን ከምኡ ምእመናን ኣፍርዮም። እዛ ሎሚ ኣብ ኤሪትራን ኢትዮጵያን ዘላ ካቶሊካዊት ቤተ

ክርስቲያን ፍረ ቅዱስ አቡነ ያዕቆብ እያ። ጸሎቶም ትዕግስቶም ዓሚቕን ሃናጽን ስብከቶም ንብዙሓት አብ እምነት መሊሰዎም። ሎሚ ሕይወቶም ክንዝክር ከሎና ክንጉዓዞ ዘሎና ሕይወትን ክንገብሮ ዘሎና የዘኻኻረና።

- **ህያው ታሪኽ ሓዲጎም።** ሰብ ብብዙሕ ክዝክር ይክአል እቲ ዝበለጸ ዝኸሪ ግን ኣብነታዊ ሕይወት ክሓድግ እንከሎ እዩ። ማለት ሰባት ድሕሪኡ ነቲ ንሱ ዝገበሮን ዝበሎን አብ ልቦም ኣሕዲሮም ኣሰሩ ተኸቲሎም ንብዙሓት አብ ኣምላኽ ክመልሱ እንከለዉ እዩ። ሕይወትና ንሓቂ ዝምስክር ክኸውን ይግባእ። ቅ. አቡነ ያዕቆብ ኩሉ ሕይወቶም ሰማዕት እዩ ነሩ። ሎሚ ሕይወቶም ሓዲስና ክንዝክር እሞ እሙናት ደቂ ቅ. አቡነ ያዕቆብ ክንከውን ንጽዓር።

ብዓልና ዝኸሪ ጥራሕ ኣይኮነን ኩንኡ ዝኸይድ እሞ አብ ውሽጥና ኣቲና ኣስር ኣቦይዶ እግዓዝ ኣሎኹ ክንብል ይግባእ። ሰብ ንቅድስና ክተሓሓዞ ኣመት ህይወቱ ክርኢ ኣለዎ። ንርእሱ ክርእን ክሓስብን ዘይደሊ ሰብ አብ ናይ ሓዕት ተስፋ እዩ ዝነብር ስለዚ ጸጸኒሑ ከመሎኹ ክብል ይግባእ። ቤተ ክርስቲያን ነዚ ክሕግዘና ኢላ ዝተፈላለየ ብዓላት እናኣዘኻኸረት አብ ሓቀኛ እምነት ክንገብር ትሕግዘና።

ቅዱሳን ኩሎም ኣብዚ ዓለም ንኹሉ ፈተናን ተጻብኦ ድሕነቶም ንዝኸነ ነገራት ስለ ዝሰዓሩ አብ ሰማይ ምስ ኣምላኽ ክቢሮም ይነብሩ። እዚ ናይ ነፍሲ ወከፍና ዕጫ እዩ። ካብ ቅድስና ዝተገለለ ሰብ የለን። ኣነ ቅዱስ እየ እሞ ንስኹም እውን ብቅድስና ንበሩ ይብለና ኣምላኽ። ግን ኩልና ከም እንፈልጦ ጉዕዞ ቅድስና እናተዛነኻ ኣይ ኮነን ደም እናጠዓመካ ንሥጋ፣ ዓለም ሰይጣን ስዒርካ እትጭብጦ ሕይወት እዩ።

ኢየሱስ “ነቲ ንነፍስን ንሥጋን ኣብ ገሃነም ኪእቱ ዝደሊ ፍርህዎ” ይብለና። ኣብዚ ምድራዊ ሕይወትና ብፍላይ ኣብዚ ዘሎናዮ ዘመን ብቐሊል ቀተልቲ ነፍስና ዝጸብኡና እንርእዩ ዘሎና ሓቂ እዩ። ሰብ ብቐሊል መገዲ ጸጋም ክመርጽ ንርኢ ኣሎና። ሰብ ዝመልስ ንኣምላኽ ዝልኣኽ የድልዮ ኣሎ። ቅ. አቡነ ያዕቆብ መልእኽቲ ኣምላኽ ሒዞም እዮም መጺኦምና። ኣብቲ እሞን ሃገርን ብውግእ ጥመት፣ ሕማም ትሳቕ ነራ ዘድሕና ዝሕግዞ የድልያ ነሩ በዚ ኸአ ቅ. አቡነ ያዕቆብ ከም ኢሳያስ ኣነ እልኣኽ ኢሎም መጺኦምና። እዚ ተባዕ ውሳኔ ኣቦና ሎሚ ኣነን ንስኹምን ንምሳና ዘሎ ሓውናን ሓፍትና ክነድሕን ካብ ኃጢአትን ክፍኣትን ከንመልስ ዘይንልኣኽ። ኣምላኽ ተለኣኹኒ ይብለና ኣሎ።

“አብ ቅድሚ ሰብ ንዝተኣመነኒ ኣነ ኸአ ኣብ ቅድሚ እቲ ኣብ ሰማይት ዘሎ ኣቦይ ክእመኖ እየ” ኢሉና እዩ። ኣብዛ ጥልመትን ትዕቢትን መሊእሞ ዘሎ ዓለም ዓው ኢልና ንሓቕን ንመገዲ ኣምላኽ ክንምስክር እዋኑ እዩ። ዓለም ሎሚ ዝምስክሩ ዝመልሱ የድልይዎ ኣለዉ። ክጥዕመና ርኢና ከም ዘይርኣና ኮና ንነብር እንተሎና እምነትና ተሓድሶ የድልዮ ኣሎ ማለት እዩ።

ከም ቅዱስ አቡነ ያዕቆብ ኣብ ኩሉ ንካቶሊካዊ እምነትና ክነብሮን ክንምስክሮን ሎሚ መብጽዓና ንሓድስ። ኦ ቅዱስ ኣቦና ነቲ ኣባኹም ዝነበረ ትብዓትን ፍቕርን ክንወርስ ለምኑልና። ነዛ እትሳቕ ዘላ ሃገርና ሰላም ፍቕሪ ኣድሕድ ክነግሳ ጸልዩልና። ኣስርኩም ክንስዕብ እሞ ንመድኃኒና ክርስቶስ ኣብ ኩሉ ክንምስክር ጸልዩልና ንበሎም።

ብሩኽ ብዓል ቅዱስ አቡነ ያዕቆብ።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ።